



**Crna Gora
Zavod za školstvo**

OSNOVNA ŠKOLA

predmetni program

FRANCUSKI JEZIK – fakultativna nastava

IV, V i VI razred osnovne škole

Podgorica
2010.

Predmetni program

FRANCUSKI JEZIK, fakultativna nastava
IV, V i VI razred osnovne škole

Predmetni program FRANCUSKI JEZIK – fakultativna nastava /drugi ciklus/ za devetogodišnju osnovnu školu su izradile:

Rajka Đukanović,
Dragana Tasić,
Ivana Vukčević,
Ana Stanišljević

Lektura: Danijela Đilas

Na osnovu javno-važećeg opšteg dijela obrazovnog programa za osnovno obrazovanje i vaspitanje koji je utvrđen Rješenjem Ministarstva prosvjete i nauke od 23. marta 2004. godine (br. 01-1584), I saziv Savjeta za opšte obrazovanje je na 51. sjednici, održanoj 31. marta 2009. godine donio predmetni program **FRANCUSKI JEZIK – fakultativna nastava** za IV, V i VI razred osnovne škole.

SADRŽAJ

1. NAZIV NASTAVNOG PREDMETA I PREDMETNOG PROGRAMA.....	4
2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA.....	4
3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA.....	5
4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA	6
5. DIDAKTIČKA UPUTSTVA	14
6. KORELACIJE MEĐU PREDMETIMA	18
7. STANDARDI ZNANJA	19
8. NAČINI PROVJERAVANJA ZNANJA I OCJENJIVANJE.....	24
9. RESURSI ZA REALIZACIJU.....	25
10. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA.....	26

1. NAZIV NASTAVNOG PREDMETA

STRANI JEZIK

NAZIV PREDMETNOG PROGRAMA

Francuski jezik (fakultativna nastava)

2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA

a) Položaj, priroda i namjena predmetnog programa

Očuvanje multilingvalne i multikulturalne Evrope zasnovane na „jedinstvu različitosti“ (što je princip EU), u praktičnom smislu znači očuvanje multilingvizma na opštedruštvenom nivou i promovisanje plurilingvizma na individualnom nivou, podrazumijevajući pod multilingvizmom postojanje više jezika na jednoj teritoriji, a pod plurilingvizmom sposobnost pojedinca da komunicira na više jezika. Mnogi dokumenti Evropske Unije postavljaju kao prioritetan cilj učenje stranih jezika, pa je u evropskim zemljama razvijanje plurilingvalnih i plurikulturalnih kompetencija jedan od glavnih ciljeva obrazovanja. Savjet Evrope takođe je istakao značaj učenja dva strana jezika od najranijeg doba. U skladu sa tim, naš školski sistem nudi mogućnost učenja drugog stranog jezika fakultativno u drugom ciklusu osnovnoškolskog obrazovanja, sa mogućnošću da se nastavi u trećem ciklusu kao izborni predmet, čime se obezbjeđuje kontinuitet prema srednjoj školi.

Međutim, učenje stranih jezika nije važno samo iz političkih razloga. U situaciji kad će svi govoriti engleski, ko bude želio da bude bolji od prosjeka i ima bolje šanse na tržištu rada, biće mu potrebno poznavanje i drugih stranih jezika. Francuski jezik tu ima svoje mjesto iz mnogo razloga: francuski je službeni jezik u mnogim zemljama (u Evropi, Africi, Kanadi...) i, poslije engleskog, najviše izučavan jezik u svijetu, pa poznavanje francuskog jezika omogućava direktnu komunikaciju sa 280 miliona ljudi. Poznavanje francuskog jezika omogućava i globalno razumijevanje drugih romanskih jezika i pruža mogućnost studiranja na francuskim univerzitetima i stručnog usavršavanja u različitim oblastima. Francuski je, osim toga, radni i službeni jezik svih relevantnih međunarodnih institucija i organizacija.

Na unutrašnjem planu, s obzirom na strateški značaj turizma i porast broja francuskih turista, primijećen je nedostatak kadrova koji govore francuski jezik. S druge strane, francuski jezik je istorijski, a i dalje se tako doživljava, jezik kulture i velikih univerzalnih vrijednosti. Danas, u vrijeme mondijalizacije, značajno je aktuelizovati takvu percepciju kroz promovisanje Frankofonije, organizacije koja je, okupljena oko francuskog jezika, sebi postavila za cilj da sačuva kulturnu i jezičku raznolikost u čemu prije svega mali narodi prepoznaju svoj interes.

S obzirom na fonološke osobenosti francuskog jezika, važno je sa učenjem početi na ovom uzrastu kad su auditivne sposobnosti djeteta još uvijek relativno otvorene za primanje novih glasova. Početi sa učenjem francuskog jezika u ranoj adolescenciji (treći ciklus) manje je pogodan period i zbog činjenice da dijete u tom periodu trpi velike fizičke transformacije, pa mu je dodatno konfrontiranje sa nepoznatim utoliko teže. Rano učenje jezika takođe ima pozitivan efekat na razvoj opštih kompetencija učenika/ca, izgrađivanje pozitivnog stava prema drugim jezicima i kulturama i jačanje svijesti o sopstvenom identitetu.

Nastava francuskog jezika na ovom nivou treba da obezbijedi elementarnu osnovu za dalje učenje, ali prije svega da motiviše učenike/ce da nastave sa učenjem francuskog jezika.

Na školi je da, s obzirom na svoju ulogu u društvu, učini mnogo više na promovisanju koncepta plurilingvizma, da roditelji i učenici/e „fakultativan“ i „izborni“ ne čitaju kao „suvišan“ i „nepotreban“, već da, naprotiv, shvate da su dobri izbori i nepropuštanje dobrih prilika znak posebnosti, visokog nivoa i onaj element koji pravi razliku.

b) Broj časova po godinama obrazovanja i nivoima postignuća

Razred	Prva, druga i treća godina učenja		
	Nedjeljni broj časova	Godišnji broj časova	Nivoi postignuća
IV	2	60 + 8*	A 1.1
V	2	60 + 8*	A 1.1
VI	2	60 + 8*	A 1
Ukupno		180 + 24*	

* Nastavnik/ca je slobodan/na da oko **10%** nastavnih sadržaja oblikuje u saradnji sa učenicima/ama i upravom škole u zavisnosti od specifičnosti sredine.

3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Učenje francuskog jezika u drugom ciklusu osnovne škole (IV, V i VI razred) učeniku/ci treba da omogući sticanje znanja, kompetencija i strategija potrebnih za elementarnu komunikaciju na tom jeziku, što podrazumijeva:

- usvajanje osnovnih jezičkih znanja (izgovor specifičnih glasova, poznavanje intonacijskih i akcenatskih i nekih ortografskih osobenosti, minimalna leksika vezana za predviđene temetske oblasti, najjednostavnije jezičke strukture);
- postepeno razvijanje sposobnosti slušanja i razumijevanja usmenih poruka;
- sposobnost pravilnog izgovora glasova francuskog jezika u govornoj interakciji/produkciji;
- sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova;
- sposobnost primjene pravopisnih pravila francuskog jezika u pisanju riječi, rečenica i kraćih poruka;

- razvijanje strategija za razumijevanje i produkciju poruka (oslanjanje na kontekst, vizuelne elemente, gestove, ambijentalne zvukove, poznate riječi...).

Uporedo sa razvojem jezičke razvija se i sociokulturalna kompetencija, odnosno upoznavanje nekih elemenata francuske kulture i civilizacije.

Ovo je samo prva etapa na putu koji se nastavlja dalje kroz osnovnu i srednju školu, ali i izvan škole.

Međutim, učenje drugog stranog jezika treba posmatrati u kontekstu kompleksne uloge škole i mnogostrukih ciljeva koje joj društvo dodjeljuje. U osnovnoj školi prioritet su formativni ciljevi, pa je cilj učenja francuskog jezika, osim što treba da osposobi za komunikaciju na tom jeziku, i podsticanje kognitivne i afektivne znatiželje prema jeziku kao fenomenu i prema drugim kulturama. Stoga je nastava/učenje francuskog kao drugog stranog jezika sastavni dio globalne vizije jezičkog obrazovanja sa interdisciplinarnom i transdisciplinarnom povezanošću sa maternjim i prvim stranim jezikom, ali i drugim disciplinama i opštim ciljevima obrazovanja:

- jačanje konceptualnog razvoja učenika/ca;
- jačanje mentalnih operacija;
- razvoj strategija učenja i time osposobljavanje za autonomnost i cjeloživotno učenje;
- razvoj transverzalnih vještina (radoznalost, saradnja, odgovornost, vještina slušanja, pažnja, sposobnost samoprocjene vlastitih postignuća, povjerenje u sebe i svoje sposobnosti);
- otkrivanje drugih prostora i kultura, razvijanje svijesti o postojanju razlika i pozitivnog stava prema razlikama, kao i želje za upoznavanjem i za komunikacijom.

4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Program za učenje francuskog jezika na ovom nivou zasniva se na komunikativnom pristupu u kome se jezik, uključujući i njegovu kulturološku komponentu, uči da bi se govorio i da bi omogućio da se doživi iskustvo susreta i komunikacije. Radi se o usvajanju osnovnih struktura i ograničenog leksičkog fonda, usklađenog sa temama prilagođenim dječjem uzrastu, i upućivanju učenika/ca u fonološke osobenosti francuskog jezika. Prioritet je dat usmenoj kompetenciji (razumijevanje, reprodukcija i, postepeno, produkcija). Pisanje je uglavnom orijentisano na prepisivanje prethodno usmeno usvojenih riječi/rečenica (reprodukcija) sa ciljem senzibilizacije na neke karakteristike francuskog pravopisa i pripreme za buduće samostalno pisanje (produkciju). Čitanje je na nivou prepoznavanja najčešćih riječi i izraza i razumijevanja kraćih tekstova koji sadrže poznate riječi i izraze.

Nastava je usmjerena na učenika/cu kao subjekta nastavnog procesa, pa je u određivanju ciljeva, kao i metodologije, vođeno računa o potrebama i opštem kognitivno-afektivno-socijalnom razvoju učenika/ce. Što se tiče kognitivnog aspekta, riječ je o spontanom usvajanju jezičkih znanja potrebnih za funkcionalnu upotrebu jezika. Afektivna dimenzija ima za cilj da otkloni eventualne predrasude i razvije pozitivan stav prema francuskom jeziku i kulturi. Socijalna komponenta odnosi se na potrebu

djeteta da spozna i izgrađuje sebe kroz susret sa drugima. Zbog toga je važno predvidjeti raznovrsne aktivnosti koje pozivaju na spontano učešće kroz igru i korišćenje umjetničkih disciplina (crtanje, pjesma, ples, mimika, gluma) koje doprinose tome da učenje bude zadovoljstvo i da se razvija kreativnost. Sve ove aktivnosti treba da angažuju kognitivne, afektivne i motoričke sposobnosti učenika/ce i da uključe sva čula. Na taj način francuski jezik će za dijete biti, prije svega, sredstvo komunikacije povezane sa zadovoljstvom i kreativnošću, a ne predmet koji se uči.

Kroz nastavu francuskog jezika učenik/ca će upoznati i osnovne elemente kulture naroda čiji jezik uči (npr. tipična imena i prezimena, načine pozdravljanja i predstavljanja, praznike, slobodno vrijeme, pjesme, poeziju, nazive gradova i nekih spomenika), koje će otkrivati u kontekstu i koji će mu/joj omogućiti da postepeno rekonstruiše materijalno i kulturološko okruženje svojih vršnjaka u Francuskoj.

Slijede tabele u kojima su navedene teme, operativni ciljevi, aktivnosti, pojmovi i sadržaji i korelacije.

Teme se odnose na samog/samu učenika/cu i njegovo/njeno neposredno okruženje. Pojedine teme se ponavljaju iz godine u godinu zbog potrebe proširivanja leksike i struktura (progression en spirale). Izborne teme biraju se u saradnji sa učenicima/ama, prema njihovom interesovanju i potrebama.

Operativni ciljevi su izvedeni iz opštih ciljeva predmeta, formulisani su u vidu kompetencija – sposobnosti potrebnih za efikasno učešće u komunikaciji. Dati su po kategorijama: slušanje/govor/čitanje/pisanje, što omogućava da se bolje identifikuju jezičke aktivnosti u kojima učenike/ce treba uvježbati. Obuhvataju sve taksonomske nivoe, od imitativne reprodukcije do autonomne produkcije. Provjerljivi su i služe kao osnova za definisanje standarda znanja.

Aktivnosti proizilaze iz operativnih ciljeva, usmjerene su na učenika/cu i pokazuju kako učenik/ca treba da uči, kojim aktivnostima ostvaruje cilj.

Pojmovi i sadržaji okvirno definišu jezičku građu (fonološku, leksičku i gramatičku) potrebnu za ostvarivanje komunikativnih zadataka u tematskim oblastima relevantnim za učenika/cu. Prezentuje se i koristi u kontekstu i ne treba da bude cilj za sebe.

Korelacije služe za predmetno i međupredmetno povezivanje u cilju korišćenja postojećeg znanja učenika/ca vezanog za određenu temu ili oblast. Istaknute su veze sa pojedinim predmetima koje su od značaja za razumijevanje nekog pojma i povećavaju sistematičnost znanja učenika/ce.

IV razred (prva godina učenja)

TEMATSKI OKVIR: predstavljanje sebe i drugih, ja i moja porodica, učionica, školski pribor, kućni ljubimci i ostale životinje, boje, igračke, praznici, ukusi.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se privikne na razlike u izgovoru glasova i glasovnih cjelina u odnosu na maternji jezik; – se privikne na slušanje drugoga; – razumije i izvršava kratka i jednostavna uputstva; – razumije jednostavne rečenice i pitanja. <p>GOVOR Učenik/ca treba da, uz prihvatljiv izgovor i intonaciju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepozna, razumije i ponovi kraće rečenice i pitanja; – verbalno odgovori na neverbalne i verbalne podsticaje; – postavi pitanja uz obrađene strukture i teme i odgovara na njih; – predstavi i opiše sebe i druge; – imenuje osobe, stvari i životinje; – zahvali se i izvini; – izrazi (ne)dopadanje, (ne)slaganje; – koristi usvojene fraze u dijalozima; – recituje i pjeva jednostavne pjesme; – čestita rođendan i praznike. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slušaju i reaguju uglavnom neverbalno crtanjem, bojanjem, fizičkom aktivnošću (mimikom, gestom, pokretom...); – povezuju audiovizuelni jezički sadržaj. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – recituju, pjevaju i broje; – ponavljaju riječi, grupe riječi i rečenice po modelu; – daju i izvršavaju jednostavna uputstva i naredbe; – igraju igru uloga (jeux de rôles); – učestvuju u razgovoru po modelu sa drugim učenicom/com ili nastavnikom/com; – simuliraju sporazumjevanje u jednostavnim situacijama; – učestvuju u didaktičkim igrama. 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – privikavanje na fonološke, ritmičke i intonacijske osobine francuskog jezika; – vezivanje; – nazali. <p>Imenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – globalno razlikovanje muškog i ženskog roda, jednine i množine. <p>Članovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni i neodređeni član. <p>Pridjevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisni (boje, veličina); – upitni; – prisvojni. <p>Zamjenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lične naglašene i nenaglašene zamjenice (jednina). <p>Brojevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – od 0 do 10. 	<p>Maternji jezik i književnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gramatički i fonološki sistem jezika; – prosta rečenica (potvrđan i odričan oblik); – elementi dramatizacije. <p>Matematika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brojevi od 1 do 10. <p>Priroda i društvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „ja“ u školi i porodici; – porodični odnosi i praznici; – sličnosti i razlike u francuskoj i crnogorskoj kulturi i civilizaciji; – tradicija, običaji i uljudno ophođenje. <p>Fizičko vaspitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – igre i gestovi; – kretanje uz muzičku pratnju. <p>Muzička kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razvijanje muzikalnosti i osjećaja za ritam; – pjesme. <p>Likovna kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – crtanje, bojanje i izrada postera.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepozna vrstu teksta (strip, pjesmica, čestitka...); – razumije glavne informacije iz teksta na poznatu temu; – razumije vezu između teksta i pratećih ilustracija; – vizuelno prepozna i razumije poznate riječi, rečenice i izraze; – uoči vezu između fonema i grafema u riječima koje se često koriste. <p>PISANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepíše i popunjava poznate riječi i rečenice, prethodno usvojene oralno; – povezuje riječi sa slikama. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čitaju kraći tekst sa poznatom leksikom, naglas ili u sebi; – traže određene detalje u tekstu i reaguju uglavnom neverbalno; – identifikuju grupe slova u poznatim riječima; – povezuju tekst sa ilustracijama. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepisuju riječi i jednostavne rečenice; – popunjavaju riječi slovima koja nedostaju; – popunjavaju rečenice poznatim riječima. 	<p>Glagoli:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezent (<i>être, avoir, s'appeler</i> i glagoli na –er) jednina; – imperativ. <p>Prijedlozi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – à, de, avec. <p>Vežnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> – et, ou, mais. <p>Negacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – non, – ne ... pas, ne ... pas + de. <p>Sintaksa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostavne izjavne rečenice prema modelu; – jednostavne upitne rečenice. 	

V razred (druga godina učenja)

TEMATSKI OKVIR: moje aktivnosti, garderoba, boje, vrijeme (puni sati), dani u nedjelji, dijelovi tijela, životinje, stan, namještaj, sport, instrumenti i prevozna sredstva.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se privikne na slušanje drugoga; – se postupno navikne na izgovor i intonaciju izvornih govornika; – identifikuje značenje jednostavnog iskaza kratke slušane poruke; – razumije globalni smisao kratke slušane poruke; – razumije i izvršava kratka uputstva. <p>GOVOR Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – verbalno reaguje na pitanja i zahtjeve; – daje jednostavna uputstva i naredbe; – oponaša glasove i intonaciju; – koristi naučene fraze; – učestvuje u kraćim dramtizacijama; – traži i daje informacije vezane za osobe, predmete i životinje; – izrazi (ne)dopadanje, odobravanje, negodavanje; – izrazi osnovne prostorne odnose; – imenuje obroke, dijelove tijela, slobodne aktivnosti; – kaže koliko je sati. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slušaju kraći tekst i reaguju prvo neverbalno (povezuju sa slikom, označavaju, zaokružuju, crtaju itd.), a potom i verbalno (odgovaraju na pitanja). <p>Učenici/e</p> <ul style="list-style-type: none"> – recituju, pjevaju i broje; – ponavljaju govorene ili snimljene zvučne modele; – daju i izvršavaju jednostavna uputstva; – igraju igru uloga i dramtizuju; – učestvuju u kratkom razgovoru sa nastavnikom/com ili učenicom/com; – simuliraju sporazumijevanje u jednostavnim situacijama; – opisuju osobe, predmete i radnje uz ponuđene verbalne ili vizuelne elemente; – učestvuju u didaktičkim igrama. 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glasovi: suglasnici i samoglasnici; – intonacija i ritam rečenice. <p>Imenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednina i množina. <p>Zamjenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nenaglašene i naglašene lične zamjenice. <p>Članovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni i neodređeni član; – partitivno „de“ i sažeti član. <p>Pridjevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upitni; – opisni; – prisvojni. <p>Glagoli:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glagoli na – er; – <i>être, avoir</i>; – <i>prendre, aller, savoir, mettre</i>. <p>Prijedlozi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dans, sur, sous, devant, derrière; – pour, avec. 	<p>Maternji jezik i književnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gramatički i fonološki sistem jezika, izražavanje učtivosti. <p>Priroda i društvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dani u nedjelji, sati, životinje, dijelovi tijela, moja porodica i ja, praznici. <p>Matematika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brojevi od 10 do 30. <p>Likovna kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – crtanje, bojanje, izrada postera različitim tehnikama. <p>Muzička kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razvijanje muzikalnosti i osjećaja za ritam kroz dječje pjesme. <p>Fizičko vaspitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – igre i gestovi; – pravilno disanje i pokreti tijela u cilju uvježbavanja izgovora.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čita naglas i prilično pravilno izgovara poznate riječi i jednostavne rečenice, poštujući naglasak i intonaciju; – prepoznaje i razlikuje pisanu i govornu formu jezika; – razumije jednostavna uputstva; – razumije jednostavne kratke tekstove poznatog sadržaja. <p>PISANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – savlada neka pravopisna pravila; – uoči osnovne razlike između grafije i izgovora kod učestalih riječi; – uoči neke osobenosti pravopisa francuskog jezika (akcenti, apostrof, sedilja); – napiše čestitku prema jednostavnom modelu. 	<p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čitaju naglas kraće rečenice sa poznatim imenima i riječima; – traže određene informacije ili detalje u tekstu i uglavnom reaguje neverbalno (crtanjem, povezivanjem slika i teksta) i verbalno (dopunjavanjem teksta); – sklapaju izmiješane riječi u smisaone cjeline. <p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepisuju riječi koje sadrže znakove nepostojeće u maternjem jeziku (akcenti, apostrof, sedilja); – dopunjavaju rečenice riječima koje nedostaju; – slažu ponuđene riječi u logičan slijed rečenice; – pišu čestitke za rođendan i praznike. 	<p>Brojevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – od 10 do 30. <p>Vežnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> – et, mais, ou. <p>Sintaksa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>il y a, il faut,</i> – <i>je voudrais.</i> 	

VI razred (treća godina učenja)

TEMATSKI OKVIR: predstavljanje sebe i drugih, brojevi (do 100), aktivnosti, sati, dopadanje, dani, školski predmeti, mjeseci, porodica, praznici, vrijeme, godišnja doba, osjećanja, hrana, zdravlje.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usvaja što pravilniji izgovor i intonaciju; – razumije kratka i jednostavna uputstva, pitanja, izjave, pozive, savjete i kratka objašnjenja; – globalno i selektivno razumije kraći tekst poznate tematike. <p>GOVOR Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oponaša i izgovara specifične glasove francuskog jezika; – verbalno uzvraća na verbalne i neverbalne podsticaje; – reprodukuje kratke rečenice odgovarajućom intonacijom (potvrdne, odrične, uzvične i upitne); – postavlja i odgovara na pitanja vezana za obrađene strukture i teme; – imenuje i opisuje radnju; – učestvuje u kratkom razgovoru po modelu; – govori o sebi i drugima koristeći naučene modele. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, pjesmice...) i reaguje verbalno (kratkim odgovorima, dopunjavanjem teksta, ispunjavanjem tabela...); – rješavaju zadatke višestrukog izbora ili „tačno/netačno“; – odgovaraju na pitanja; – prate i povezuju redosljed događaja ispričanih u kratkom tekstu. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ponavljaju snimljenje zvučne uzorke; – recituju, pjevaju i igraju jezičke igre; – postavljaju pitanja i odgovaraju na njih; – igraju igru uloga i učestvuju u dramatizacijama; – daju i izvršavaju jednostavna uputstva i naredbe; – imenuju radnju; – reprodukuju kratke dijaloge u kojima samostalno mijenjaju neke dijelove. 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – glasovi: suglasnici, samoglasnici i nazali; – intonacija i ritam rečenice; – vezivanje. <p>Imenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednina i množina; – muški i ženski rod. <p>Zamjenice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nenaglašene i naglašene lične zamjenice (jednina i množina); – povratne zamjenice. <p>Članovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni i neodređeni član; – partitivno „de“ i partitivni član; – sažeti član. <p>Pridjevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upitni; – opisni; – prisvojni; – ženski rod pridjeva. <p>Prijedlozi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prijedlozi za mjesto, avec, pour. 	<p>Maternji jezik i književnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gramatički, fonološki i pravopisni sistem jezika; – elementi dramatizacije. <p>Matematika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brojevi od 30 do 100. <p>Gradansko vaspitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razvijanje dijaloga i tolerancije; – njegovanje kulture; – razlike i sličnosti između crnogorske i francuske kulture i civilizacije; – praznici (Božić, Vaskrs, Nova Godina...). <p>Istorija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slavne ličnosti; – značajni datumi. <p>Geografija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vremenske zone; – geografski položaj Francuske; – veći gradovi. <p>Biologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zdravlje i ishrana; – biljni i životinjski svijet.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nauči da glasno čita kratke tekstove sa poznatom leksikom, poštujući naglasak i intonaciju; – uoči glavnu misao kratkog pisanog teksta. <p>PISANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepíše pojedine riječi i kraće rečenice; – uoči osnovne razlike između grafije i izgovora; – dopuni rečenicu riječima koje nedostaju; – napiše kratke i jednostavne rečenice; – napiše čestitku i pozivnicu; – složi ponuđen red riječi u logičan slijed rečenice; – napiše odgovor na postavljeno pitanje; – popuni formular. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čitaju u sebi i naglas kraće tekstove poznatog sadržaja; – čitaju po ulogama i dramatizuju; – traže određene informacije i detalje u tekstu; – povezuju informacije iz pročitano g teksta sa slikom ili nizom slika; – dopunjavaju tabele. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopunjavaju rečenicu ili kraći tekst riječima koje nedostaju; – slažu ponuđene riječi u logičan slijed rečenice; – pišu jednostavne rečenice; – pišu čestitke i pozivnice; – pišu rečenice po modelu uz promjenu nekih elemenata; – pišu odgovore na postavljena pitanja; – popunjavaju upitnik ličnim podacima. 	<p>Brojevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – od 30 do 100. <p>Glagoli:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezent glagola na – er ; – prezent glagola : <i>être, avoir, aller, faire, vouloir, pouvoir</i>; – izrazi sa <i>avoir</i> i <i>être</i>; – blisko buduće vrijeme; – povratni glagoli. <p>Veznici:</p> <ul style="list-style-type: none"> – et, ou, mais. <p>Prilozi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prilozi za vrijeme. <p>Sintaksa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>il y a, il faut</i>; – <i>faire de..., jouer de/à...</i>; – <i>vouloir, pouvoir</i> + infinitif. 	<p>Likovna kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – crtanje, bojanje, izrada postera različitim tehnikama; – razvijanje osjećaja za estetiku. <p>Muzička kultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razvijanje muzikalnosti kroz francusku šansonu; – upoznavanje sa najpoznatijim francuskim izvođačima; – festivali. <p>Fizičko vaspitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sport i zdravlje.

5. DIDAKTIČKA UPUTSTVA

Rano učenje stranog jezika ne garantuje samo po sebi bolje rezultate. Da bi ono bilo uspješno, pri izboru aktivnosti i materijala treba voditi računa o potrebama učenika/ca tog uzrasta, njihovom kognitivnom potencijalu, afektivnom faktoru i motivaciji.

Metode koje ohrabruju stvarnu komunikaciju uz mnogo stimulativnih aktivnosti i, kad je to moguće, multisenzorna iskustva (iskustva koja uključuju više čula), doprinose zadovoljstvu učenja i samim tim su efikasnije. Djeci treba omogućiti da pjevaju, igraju skečeve i mini-predstave; da se kreću (igra, ples); da slušaju izvorne govornike (CD, DVD, Internet) kao i nastavnika/cu; da se igraju glasovima francuskog jezika (brzalice, brojalice, rime); da napreduju postepeno, od riječi do rečenice, od recepcije do produkcije, i da su svjesna svog napretka (samoprocjenjivanje).

Učenje jezika i napredak u učenju ne mogu se ostvariti na kvalitetan način ako učenici/e nijesu uključeni/e u komunikativne situacije koje imaju smisla. Najpogodniji način za kreiranje komunikativnog konteksta koji odgovara ovom uzrastu jeste igra. Zabavne aktivnosti i igre, osim što stvaraju autentične situacije i potrebu za komunikacijom među učenicima/ama, dedramatizuju učenje, pomažu uspostavljanju opušteno atmosfere i klime povjerenja.

Učenicima/ama se daju zadaci, od najjednostavnijih (npr. potvrditi razumijevanje dizanjem ruke) do složenijih (npr. razumjeti poruku i odgovoriti na nju). Način rada treba varirati, od individualnog, preko rada u parovima do rada u manjim grupama. Naročito je pogodan rad u manjim grupama jer pruža mogućnost za interakciju, podstiče učenika/cu da upotrijebi sva svoja znanja i kompetencije i stavi ih u službu zajedničkog projekta, čime se razvija osjećaj pripadnosti grupi, svoje uloge i odgovornosti za zajednički rad.

Ponavljanje i reaktiviranje učenog omogućavaju djeci da učvrste znanje, što je naročito važno za ovaj nivo gdje je prioritet dat oralnom koje se zasniva na memorisanju, bez mnogo oslanjanja na pisane forme. Zato je važno da nastavnik/ca pažljivo i vješto priprema aktivnosti koje navode na upotrebu već učenih riječi/rečenica. Takođe je dobro da, poslije određenih tematskih cjelina, učenici/e, uz pomoć nastavnika/ce, rade male projekte koji zahtijevaju ponovno aktiviranje prethodno usvojenih znanja i njihovo korišćenje u novom kontekstu (npr. izrada nekog predmeta po instrukcijama datim na francuskom jeziku, izrada plakata, kooperativne igre, scenarija za skeč/mini predstavu, izrada stripa,...).

Materijali koji se koriste moraju biti zanimljivi, puni boja, slika, crteža, u formi stripa i slično, koji pobuđuju maštu i sa kojima se djeca mogu identifikovati. Udžbenik, ma kako dobar, ne smije biti jedini izvor nego koristiti i druge, raznolike materijale (audio/video snimci, dijalози, brojalice, pjesme).

Francuski jezik se koristi kao jezik komunikacije u odjeljenju. Ritualizovane aktivnosti (pozdravljanje, kontrola prisustva), uputstva za aktivnosti, komentari na učenički rad, ohrabrivanje, korigovanje, postepeno treba izražavati na francuskom jeziku da bi se u učionici uspostavio frankofoni ambijent. To ne znači da ne treba koristiti maternji jezik kad je potrebno i opravdano.

Uspostavljanju frankofonog ambijenta svakako će doprinijeti i unošenje elemenata francuske kulture u učionicu – npr. urediti jedan „France“ kutak koji će se postepeno obogaćivati novim elementima. To može biti i „nijema“ karta Francuske na koju će se stalno unositi novi elementi (slike, imena, nazivi mjesta, simboli, poštanske markice, ambalaža nekih proizvoda, razglednice, detalji karakteristični za život njihovih vršnjaka), a može biti i „sonorizovana“ (CD-ovi sa brojalicama i pjesmama skidaju se sa karte i slušaju).

Usmeno razumijevanje – slušanje

Na ovom nivou ima strateško mjesto jer je preduslov za usmeno izražavanje. Učenici/e se u početku navikavaju na prepoznavanje i razlikovanje francuskih glasova, ritma i intonacije, zatim na razumijevanje riječi, grupa riječi i kraćih rečenica. Za razvijanje ove kompetencije od velikog je značaja koristiti kvalitetne autentične i poluautentične snimljene dokumente, izabrane da odgovaraju interesovanjima učenika/ca. Preporučuju se pjesme, brojalice, rime, jednostavni dijalozi čije je razumijevanje olakšano repetitivnom strukturom, transparentnim riječima, ilustracijama.

Aktivnosti prije slušanja

Pripremaju učenike/ce za uspješno primanje poruke, orijentišu i olakšavaju slušanje. To može biti:

- upoznavanje sa temom;
- predstavljanje sadržaja pomoću ilustracija;
- objašnjenje ključnih riječi i izraza (uz pomoć vizuelnih sredstava: slike, gestovi, mimika – izbjegavati prevođenje);
- postavljanje zadatka koji treba da riješe.

Aktivnosti u toku slušanja

Provjeravaju razumijevanje slušanog teksta izvršavanjem jednostavnih zadataka:

- povezivanje slušanog teksta sa odgovarajućim slikama ili simbolima;
- ređanje izmiješanih slika prema redosljedu slušanog teksta;
- izvršavanje jednostavnih naredbi/uputstava (npr. dopunjavanje slike elementom koji nedostaje, bojanje predmeta);
- u seriji ilustracija odbaciti one koje ne odgovaraju sadržaju poruke;
- neverbalno reagovanje (npr. dizanjem ruke);
- zaokružiti/podvući riječi u nizu ponuđenih prema uputstvima.

Aktivnosti poslije slušanja

Provjeravaju razumijevanje odslušanog teksta različitim aktivnostima:

- neverbalno predstavljanje događaja u tekstu (npr. gestom ili pantomimom);
- verbalno reagovanje (odgovori na pitanja, vraii/faux, QCM);
- povezivanje teksta sa slikama;
- upisivanje riječi koje nedostaju (one mogu biti ponuđene u promijenjenom redosljedu);
- hronološko ređanje slika prema događajima.

Usmeno izražavanje – govor

Posebnu pažnju treba posvetiti govoru. U početku učenja prioritet je pravilan izgovor jer se pogrešno naučeno kasnije teško ispravlja. Učenike/ce treba senzibilizovati na foneme, ritam i intonativne šeme francuskog jezika specifičnim aktivnostima: ponavljanje riječi i rečenica imitiranjem izgovora, ritma i intonacije; memorisanje pjesama i brojalica; igre sa glasovima.

Osnovne strategije za usvajanje novih znanja na ovom nivou su: ponavljanje, imitiranje i pamćenje riječi, leksikalizovanih cjelina i iskaza da bi se one, potom, koristile/reprodukovale u odgovarajućim govornim situacijama.

Nastavnik/ca pažljivo priprema aktivnosti i zadatke koji upućuju na dijalog (učenik/ca se obraća nastavniku/ci ili članovima grupe/razreda, organizuje se igra uloga, razne didaktičke igre koje podstiču na komunikaciju). Greške ne treba ispravljati u toku govora nego naknadno i na prikladan način da se učenik/ca ne obeshrabri i demotiviše.

Pismeno razumijevanje – čitanje

Preporučuje se da učenici/e prvo oralno usvoje riječi, pa tek onda da ih vide napisane i da ih čitaju, da pisani oblici ne bi loše uticali na izgovor. Prvi susret sa pisanim formama učenici/e imaju u naslovima lekcija, uputstvima za rješavanje aktivnosti, na plakatima, u didaktičkim igrama. Osnovni cilj je senzibilizacija za francuski pravopis, osposobljavanje za prepoznavanje teksta pisanog na francuskom jeziku. U šestom razredu postepeno se razvija sposobnost čitanja, ali ni tad, kad se radi na nekom pisanom dokumentu, prvi cilj nije da se tekst odmah razumije, nego da se razvijaju strategije čitanja, da se otkloni strah i pobudi želja za prelistavanjem nekog francuskog časopisa za djecu ili stripa, na primjer. Zato je važno birati kratke, jednostavne tekstove, koji sadrže nepoznate riječi, ali koji su razumljivi na osnovu konteksta, vizuelnih elemenata, i sl.

Aktivnosti prije čitanja teksta

Pripremaju učenika/cu za čitanje, pobuđuju interesovanje i olakšavaju razumijevanje:

- asocijacije;
- pretpostavke na osnovu naslova i ilustracija;
- aktiviranje prethodnih znanja i iskustava učenika/ca;
- prezentovanje ključnih riječi i izraza;
- postavljanje zadatka koji treba da riješe.

Aktivnosti u toku čitanja teksta

Provjeravaju razumijevanje teksta tokom čitanja izvršavanjem jednostavnih zadataka:

- podvlačenje određenih riječi;
- pronalaženje „uljeza“;
- povezivanje dijelova teksta sa ilustracijama;
- unošenje određenih podataka u tabele.

Aktivnosti poslije čitanja teksta

Provjeravaju razumijevanje pročitano g teksta izvršavanjem jednostavnih zadataka:

- neverbalno predstavljanje događaja u tekstu (npr. gestom, pantomimom, crtanjem, bojenjem);
- dopunjavanje slike elementom koji nedostaje;
- povezivanje teksta sa slikama;
- u seriji ilustracija odbaciti one koje ne odgovaraju sadržaju teksta;
- hronološko ređanje slika prema događajima;
- verbalno reagovanje (odgovori na pitanja, vrai/faux, QCM).

Pismeno izražavanje – pisanje

Cilj upućivanja u vještine pisanja na ovom početnom nivou jeste senzibilizacija na francuski pravopis i postepeno uočavanje nekih pravilnosti i osobnosti pisane forme francuskog jezika, što će poslužiti kao priprema za kasnije sistematsko razvijanje vještine slobodnog pismenog izražavanja i komuniciranja.

Uvođenje pisanja ne treba da bude preuranjeno da ne bi negativno uticalo na izgovor. Učenici/e moraju prethodno dobro ovladati usmenim formama, na nivou recepcije i produkcije. Tek se onda postepeno uvodi pisanje. U početku je to prepisivanje poznatih čestih i jednostavnih riječi, pa grupa riječi i kraćih rečenica. Učenik/ca može i dopunjavati riječi i rečenice ali samo na osnovu modela i uz ponuđeni jezički materijal. U prve dvije godine učenja nema slobodne produkcije. Postepeno se u šestom razredu uvodi jednostavno i funkcionalno pisanje, npr. popuniti upitnik ličnim podacima, napisati čestitku za rođendan/praznik, poslati pozdrave sa ljetovanja, napisati osnovno o sebi, koristeći se naučenim izrazima, pomažući se, po potrebi, modelom.

Gramatika

Da bi se ostvarile planirane komunikativne aktivnosti moraju se koristiti odgovarajući morfo-sintaksički elementi. Međutim, na ovom nivou, nema govora o eksplicitnom učenju gramatike i konceptualizaciji gramatičkih kategorija. Učenici/e spontano usvajaju jezičke strukture imitiranjem i memorisanjem iskaza u odgovarajućim komunikativnim kontekstima. Nema odvajanja forme od značenja, analize mehanizama jezika, niti je preporučljivo korišćenje gramatičke terminologije. Nastavnik/ca će dati minimalna gramatička objašnjenja kad je neophodno da objasni funkciju neke gramatičke pojave specifične za francuski jezik i ako učenici/e traže da im se nešto objasni.

6. KORELACIJE MEĐU PREDMETIMA

Nastava francuskog jezika je u manjoj ili većoj mjeri povezana sa svim nastavnim oblastima, prirodnim i društvenim naukama, umjetnošću, informatikom i fizičkom kulturom.

Da bi se učenicima/ama pomoglo da lakše formiraju i koriste vlastita znanja, za nastavu francuskog jezika odabrani su nastavni sadržaji kojima se ostvaruju brojni ciljevi, zajednički za sve predmete.

Saradnja kolega/koleginica u školi i zajedničko planiranje godišnjih nastavnih planova i programa omogućava učenicima/ama produktivnije učenje i sticanje znanja, a nastavnicima/ama olakšava ostvarivanje nastavnih i obrazovnih ciljeva.

U početnoj fazi učenja francuskog jezika, nastava se ostvaruje u tijesnoj vezi sa kretanjem i opuštanjem, često uz muziku, što predstavlja poštovanje zdravog psiho-fizičkog razvoja djeteta, čime se uspostavlja veza sa fizičkim vaspitanjem i muzičkom kulturom, kao i sa likovnom kulturom i tehničkim obrazovanjem (izrada crteža i postera različitim tehnikama).

Izučavanje francuskog jezika se najviše vezuje za maternji jezik i druge strane jezike. To povezivanje se ogleda prije svega u komunikativnoj sposobnosti i olakšava razvijanje i usavršavanje jezičkih vještina. Već usvojena teoretska znanja iz maternjeg jezika olakšaću razumijevanje pojedinih jezičkih kategorija i u francuskom jeziku. Približavanje svijetu književnosti (stripovi, bajke, basne, pjesmice ..) podstiče interesovanja učenika/ca za francusku književnu baštinu, njegovanje lijepe riječi i razvijanje ljubavi prema čitanju i obogaćivanju saznanja o kulturnim vezama i njihovom širenju.

Teme su izabrane tako da su u vezi sa poznavanjem društva, a kasnije istorijom i geografijom. Uz pomoć ovih predmeta učenici/e stiču znanja o društvu, drugačijim načinima razmišljanja i drugačijim običajima. Prethodno stečena znanja iz ovih oblasti olakšaću upoznavanje sa ljudima, običajima i kulturom zemalja francuskog govornog područja, kao i shvatanje sličnosti i razlika međuljudskih odnosa.

Odnosi u zajednici i mnoge druge društvene teme povezuje francuski jezik sa građanskim vaspitanjem.

Razvijanje zdravog načina života u ravnoteži sa zdravom okolinom, briga za zdravlje i vlastito tijelo su usko povezani sa fizičkim vaspitanjem, a kroz razvijanje osjećaja za čovjekovu sredinu određeni sadržaji su povezani sa poznavanjem prirode, biologijom i ekologijom.

Obaveza nastavnika/ce je da navikava učenike/ce da samostalno razmišljaju i traže vezu između nastave francuskog jezika i drugih predmeta.

7. STANDARDI ZNANJA

7.1. Standardi znanja

Standardi znanja opisuju jezička znanja i vještine koje treba da posjeduju učenici/e koji/e su uspješno savladali/e program i služe kao osnova za provjeru postignuća učenika/ca na određenom nivou učenja.

Standardi znanja određuju se prema skalama nivoa i modelima kriterijuma koje je utvrdio Savjet Evrope u Zajedničkom evropskom okviru za žive jezike. Formulirani su u vidu deskriptora – iskaza koji opisuju šta su učenici/e **sposobni/e da urade** na ciljnom jeziku, produktivno i receptivno, na usmenom i pismenom nivou.

Standardima se obično definiše minimum – ono što bi svaki/a učenik/ca trebalo da zna i može na određenom nivou učenja. **Deskriptori** su formulirani tako da istovremeno odražavaju **minimum** i **maksimum** znanja i vještina u okviru postavljenog standarda. To podrazumijeva da bi svaki/a učenik/ca trebalo da bude sposoban/na da ostvari komunikativne ciljeve predviđene za određeni nivo, a razlika između minimalnog osnova i maksimuma biće **kvalitativne** prirode (npr. izgovor, jasnoća, tečnost, tačnost i sl.).

Nakon tri godine učenja francuskog jezika u drugom ciklusu osnovne škole, fakultativno, kao drugog stranog jezika, sa ukupnim fondom od 204 časa, učenici/e bi trebalo da se osposobe za elementarnu komunikaciju na nivou postignuća A1 Zajedničkog evropskog okvira za jezike. Ovaj nivo karakteriše nesrazmjern razvoj jezičkih kompetencija – prioritet je dat usmenom razumijevanju i izražavanju. Međutim, iako su predviđene kompetencije u čitanju i pisanoj produkciji jako ograničene i nijesu predmet ocjenjivanja, ipak je korisno specificirati ih jer je za kasniji razvoj ovih kompetencija bitan taj momenat prvog susreta sa pisanim jezikom i otkrivanja nekih principa ortografskog sistema.

Nivo A1 podrazumijeva elementarni nivo upotrebe jezika u najčešćim situacijama svakodnevnog života.

Za postizanje standarda znanja učenici/e treba da posjeduju sljedeća znanja i vještine:

Izgovor i intonacija: Učenik/ca izgovara ograničen repertoar upamćenih riječi i izraza, fonološki i intonacijski dovoljno korektno da se obezbijedi sporazumijevanje.

Leksika: Učenik/ca posjeduje elementarno poznavanje pojedinačnih riječi i jednostavnih izraza za ostvarivanje najjednostavnijih komunikativnih funkcija u tematskim oblastima vezanim za sebe i neposredno okruženje.

Gramatika: Učenik/ca vlada ograničenim poznavanjem jednostavnih gramatičkih struktura i rečeničnih modela iz napamet naučenog repertoara.

Ortografija: Učenik/ca prepisuje i piše poznate riječi, kratke fraze i rečenice.

Usmena upotreba jezika: Učenik/ca koristi ograničen repertoar riječi i izraza i osnovne jezičke strukture koje mu omogućavaju da komunicira i da se izražava na jednostavan način o temama koje ga se tiču i koje su mu/joj bliske.

VJEŠTINE – nivo postignuća A1

Slušanje

Učenici/e razumiju:

- jednostavna uputstva;
- razgovor u razredu;
- kratke jednostavne tekstove na poznate i bliske teme.

Govor

Učenici/e znaju:

- da reprodukuju oralne modele;
- da reprodukuju memorisane tekstove;
- da daju jednostavan opis predmeta, osoba i radnji;
- da naglas izražajno čitaju jednostavan uvježban tekst;
- da daju/traže jednostavne informacije lične prirode i o bliskom okruženju;
- da traže predmete i jednostavne usluge;
- da igraju kratke jednostavne dijaloge;
- simuliraju dijaloge u poznatim i bliskim situacijama, uz pomoć slikovne ili verbalne podrške.

Čitanje

Učenici/e razumiju:

- jednostavna uputstva;
- poznata imena, riječi i izraze;
- kratke jednostavne tekstove na poznate i bliske teme.

Pisanje

Učenici/e znaju:

- da prepisuju pojedinačne riječi, izraze i rečenice;
- da napišu jednostavan kratak tekst po modelu;
- da popune upitnik ličnim podacima;
- da samostalno napišu jednostavne rečenice i izraze o sebi ili drugim osobama.

7.2. Katalog znanja

Ispitni katalog usmjeren je na jezičke sadržaje, vještine i komunikativne funkcije. Što se tiče jezičkih sadržaja, treba imati u vidu da je, na ovom nivou kompetencije, za učenike/ce najvažnije značenje koje žele da razumiju/prenesu i da oni/e komunikaciju ostvaruju prvenstveno oslanjanjem na leksički materijal. Pobrajani morfosintaksički elementi izvedeni su iz verbalnih realizacija funkcija prikladnih za jezičke aktivnosti nivoa A1. Ali, te se realizacije funkcija uglavnom koriste bez raščlanjivanja, kao leksičke cjeline, i ne treba ih, niti je to sa pedagoške tačke gledišta preporučljivo, podvrgavati analizi jer bi to moglo imati negativne posljedice na njihovu komunikativnu efikasnost. Isto tako, navedeni jezički sadržaji nijesu predmet posebne provjere u formalnim gramatičkim vježbama – njihovo usvajanje ostvaruje se, provjerava i dokazuje upotrebom u komunikaciji, realizacijom komunikativnih zadataka. Akcenat je, dakle, na semantičkom dijelu gramatike.

II obrazovni ciklus (IV, V i VI razred) – nivo A1

Jezički sadržaji	Teme/Vještine	Komunikativne funkcije
<p>Fonetika – Phonétique:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sensibilisation à la sonorité du français; – intonation et rythme de la phrase et du groupe rythmique; – accent syllabique final; – sons vocaliques et consonantiques; – nasales; – liaison. <p>Gramatika – Grammaire</p> <p>• Imenice – Noms:</p> <ul style="list-style-type: none"> – noms communs et noms propres; – le masculin et le féminin; – le singulier et le pluriel; – de+nom pour exprimer la possession. <p>• Članovi – Articles:</p> <ul style="list-style-type: none"> – définis / indéfinis; – partitifs et „de“ partitif; – contractés. 	<p>Teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> – u školi; – porodica i stan; – odjeća; – vrijeme; – praznici; – hrana; – tijelo i zdravlje; – slobodno vrijeme; – životinje. <p>Slušanje</p> <p>Učenici/e razumiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostavna uputstva, pitanja, upozorenja i izjave nastavnika/ce i drugova/arica i na njih reaguju, verbalno i neverbalno; – razgovor u razredu i uključuju se u isti; – poznata imena, riječi i izraze u slušanom tekstu i u stanju su da ih izdvoje; – kraće tekstove sastavljene od poznatih riječi, ali u novim kombinacijama; – jednostavne kratke tekstove na bliske teme koji sadrže nepoznate riječi, ali koje za razumijevanje nemaju ključni značaj. 	<p>Društveni kontakti</p> <p>Učenici/e mogu da uspostave osnovne društvene kontakte koristeći najosnovnije učtive formulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pri upoznavanju, – pri predstavljanju, – pri pozdravljanju na formalnom i neformalnom nivou, – da se zahvale, – da zamole, – da se izvine, – da čestitaju rođendan/praznik. <p>Traženje i davanje informacija</p> <p>Učenici/e mogu da odgovaraju na pitanja/postavljaju pitanja i daju informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – o sebi (ime, godine, mjesto stanovanja); – o porodici (identifikovanje, ime, godine članova uže i šire porodice, imaju li braću i sestre); – o stvarima koje posjeduju (školski pribor, kućni ljubimci, igračke, odjeća).

Jezički sadržaji	Teme/Vještine	Komunikativne funkcije
<p>• Pridjevi – Adjectifs:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adjectifs qualificatifs; – adjectifs numéraux cardinaux (0-100); – adjectifs possessifs; – genre des adjectifs. <p>• Zamjenice – Pronoms:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pronoms personnels atones et toniques; – pronom réfléchi. <p>• Glagoli – Verbes:</p> <ul style="list-style-type: none"> – verbes usuels en –er; – auxiliaires: <i>être</i> et <i>avoir</i>; – verbes irréguliers courants: <i>aller, faire, vouloir, pouvoir</i>; – expressions avec <i>avoir</i> et <i>être</i>; – verbes pronominaux (activités quotidiennes); – verbes impersonnels: <i>il pleut, il neige, il y a, il faut</i>. <p>Aux modes:</p> <ul style="list-style-type: none"> – infinitif; – indicatif: au présent, futur proche; – impératif: les trois personnes; – conditionnel: je voudrais. <p>• Prilozi – Adverbes:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adverbes d'affirmation et de négation: oui et non; – adverbes de quantité: beaucoup, peu; – adverbes de temps: aujourd'hui, – maintenant, après; – adverbes de lieu: ici, là-bas, loin, près. 	<p>Govor</p> <p>Učenici/e znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – da reprodukuju oralne modele; – da reprodukuju memorisane tekstove (pjesme, brojalice); – da koriste izraze i rečenice slične modelima korišćenim tokom učenja da opišu sebe i blisko okruženje; – da učestvuju u razgovoru u razredu (sa nastavnikom/com i drugovima/drugaricama); – da izražajno čitaju kratak uvježban tekst; – da postavljaju jednostavna pitanja lične prirode i o bliskom okruženju i da odgovaraju na taj tip pitanja; – da traže predmete i jednostavne usluge od drugova/drugarica u razredu; – da igraju kratke jednostavne dijaloge. <p>Čitanje</p> <p>Učenici/e razumiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kratke poruke, uputstva, natpise; – kratke jednostavne tekstove oslanjajući se na poznate elemente (čestitke, razglednice, kratke elektronske poruke); – smisao jednostavnih informativnih tekstova, naročito ako su praćeni ilustracijama. 	<p>Traženje i davanje informacija</p> <p>Učenici/e mogu da odgovaraju na pitanja/postavljaju pitanja i daju informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – o tome šta vole/ne vole (boje, sportovi, hrana, obroci); – o tome šta znaju/ne znaju da rade (sportske i rekreativne aktivnosti, sviranje instrumenata); – o tome kako se osjećaju (opšte stanje, glad, žeđ, bol, umor, zadovoljstvo/ nezadovoljstvo); – o predmetima, osobama, životinjama, radnjama (identifikovanje, nabranje, jednostavan opis); – o vremenu (osnovni meteorološki izrazi); – o položaju u prostoru (osnovni prostorni odnosi); – datum, dan, godišnje doba, dijelovi dana, sati. <p>Izražavanje stavova i modalnosti</p> <p>Učenici/e izražavaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slaganje/neslaganje; – želju, sposobnost, mogućnost/nemogućnost. <p>Dogovaranje i ubjeđivanje</p> <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predlažu zajedničke aktivnosti; – prihvataju/odbijaju prijedloge.

Jezički sadržaji	Teme/Vještine	Komunikativne funkcije
<ul style="list-style-type: none"> • Mots interrogatifs: <ul style="list-style-type: none"> – qui, que, où, quand, comment; – quel; – pourquoi; – combien de. • Prijedlozi – Prépositions: <ul style="list-style-type: none"> – prépositions de lieu; – prépositions à, de, avec, pour. • Veznici – Conjonctions: <ul style="list-style-type: none"> – et, ou, mais. • Uzvici – Interjections: <ul style="list-style-type: none"> – Ah! Bof! Bravo! Chut! Euh! Oh! Ouf! Berk! Oh là là! Zut! • Sintaksa – Syntaxe: <ul style="list-style-type: none"> – la phrase déclarative simple; – la phrase interrogative; – la phrase exclamative; – <i>il y a un/une/des</i>; – <i>il faut</i> + infinitif; – <i>je voudrais</i> + nom/verbe; – <i>faire de</i> + activité; – <i>jouer de</i> + instrument / <i>jouer à</i> + jeu; – <i>vouloir, pouvoir</i> + infinitif. 	<p>Pisanje Učenici/e znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – da prepisu pojedinačne riječi, izraze i rečenice (imena osoba, životinja, naslov priče ili crtanog filma, legendu uz crtež/fotografiju); – da napišu jednostavan kratak tekst po modelu (čestitka, razglednica, elektronska poruka); – da popune upitnik ličnim podacima (npr. tipa leksikona); – da samostalno napišu jednostavne rečenice i izraze o sebi ili drugim osobama. 	<p>Prevazilaženje problema u komunikaciji Učenici/e koriste:</p> <ul style="list-style-type: none"> – gestove, mimiku da bi se sporazumjeli; – ustaljene memorisane izraze da signaliziraju sagovorniku da jesu/nijesu razumjeli/e, da zamole da se iskaz ponovi, da zamole da se govori sporije.

8. NAČINI PROVJERAVANJA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje znanja i ocjenjivanje se obavlja kontinuirano, tokom procesa nastave/učenja i kroz aktivnosti učenja, kako bi učenici/e dobili/e povratnu informaciju o svom napredovanju, a nastavnik/ca o kvalitetu nastave. Riječ je, dakle, o tzv. formativnom provjeravanju/ocjenjivanju čiji je osnovni cilj unapređivanje kvaliteta nastave i učenja.

Ocjenjivanje podrazumijeva procjenu postignuća učenika/ca u odnosu na postavljene ciljeve i standarde znanja. Akcenat je na pozitivnim karakteristikama postignuća – ocjenjuje se šta učenik/ca zna a ne šta ne zna, da bi se podstakla motivacija za dalje učenje.

Ocjenjivanje je proces konstantnog i neposrednog praćenja rada učenika/ca na času, a ne izdvojeni segment nastave. Ima formu posmatranja jezičkog ponašanja učenika/ca u toku različitih nastavnih aktivnosti osmišljenih, prije svega, sa ciljem razvoja i unapređivanja kompetencija, a ne zbog ocjenjivanja. S obzirom na uzrast učenika/ca, treba voditi računa da te aktivnosti budu zabavne, stimulativne i relaksirajuće, kao igre u kojima oni/e učestvuju aktivno i dobrovoljno.

Na ovom nivou učenja procjenjuje se i vrednuje usmeno razumijevanje i usmeno izražavanje, pa će nastavnik/ca posmatrati ponašanje učenika/ca tokom realizacije tih kompetencija (npr. reagovanje na verbalne podsticaje nastavnika/ca ili drugova/drugarica iz razreda, pretvaranje likovnih simbola u riječi, igranje ili simulacija kratkih dijaloga, učestvovanje u različitim didaktičkim igrama, recitovanje pjesama i slično).

Kriterijume ocjenjivanja treba formulisati kao deskriptore koji opisuju ne samo šta učenik/ca treba da zna da uradi nego i kvalitativne karakteristike produkcije u odnosu na neke odabrane elemente koje će nastavnik/ca uzeti u obzir prilikom opredjeljivanja za određenu ocjenu (npr. izgovor, tačnost, poznavanje leksike, snalažljivost u novim situacijama, formalna korektnost, kreativnost, upotreba komunikativnih strategija – zavisno od nivoa učenja i dogovorenih ciljeva).

Nastavnik/ca će redovno bilježiti svoja zapažanja o radu, zalaganju i napredovanju učenika/ca, vodeći računa o individualnim razlikama među njima. U pitanju je evolutivno praćenje učenika/ca, zapažanje dobrih i loših strana u učenju, sa kojima učenike/ce treba upoznati kako bi im se ukazalo šta treba da poprave, na šta treba da obrate pažnju. Ovakvim pozitivnim stavom greške posmatramo kao prelaznu fazu u učenju i ne treba ih odmah sankcionisati. To, naravno, ne znači da preko grešaka treba prelaziti. Naprotiv, nakon završene aktivnosti, greške se komentarišu i ispravljaju, zajedno sa učenicima/ama, kako se ne bi ukorijenile.

Učenici/e moraju biti upoznati/e sa standardima i kriterijumima kojima se utvrđuje uspješno obavljen zadatak i nivo postignuća.

Važan dio procesa ocjenjivanja predstavlja i samoocjenjivanje. Ono takođe ima formativnu i motivacijsku ulogu. Idealno je da se samoocjenjivanje učenika/ca i ocjenjivanje nastavnika/ce dopunjavaju: samoocjenjivanje učenika/ca podrazumijeva njihovu sposobnost da razmišljaju o sopstvenim znanjima, sposobnostima i rezultatima, dok ocjenjivanje nastavnika/ce pruža spoljašnju i

objektivnu mjeru tih znanja, sposobnosti i rezultata. Za samoocjenjivanje se mogu koristiti upitnici i testovi koji postoje u svim savremenim metodama učenja francuskog jezika različitih izdavača, ali nastavnik/ca može i sam/a izrađivati jednostavne zadatke koje će učenici/e moći sami/e da pregledaju. Takođe se može koristiti i EJP. Učenici/e ovog uzrasta mogli bi u svom dosijeu da bojaju stranice i upisuju tekst ispod slika, unose isječke iz štampe, pjesme, stihove, neke svoje odabrane radove. Glavni ciljevi korišćenja EJP-a mogu biti:

- aktivno uključivanje učenika/ca u proces učenja;
- upoznavanje učenika/ca sa ciljevima učenja;
- korišćenje EJP kao mjernog instrumenta jezičkih kompetencija učenika/ca;
- ohrabrivanje učenika/ca da se samoocjenjuju;
- podsticanje učenika/ca da sami/e određuju sopstvene ciljeve.

Pismeni zadaci nijesu predviđeni za ovaj nivo.

Ocjenjivanje je brojčano, u skladu sa Zakonom o osnovnom vaspitanju i obrazovanju.

9. RESURSI ZA REALIZACIJU

9.1. Materijalni uslovi

Da bi se nastava francuskog jezika kvalitetno izvodila, potrebni su dobri materijalni uslovi, adekvatne učionice sa televizorom, DVD-plejerom, priručnom bibliotekom (knjige, gramatike, metode, stripovi, bajke, basne, ilustrovani rječnici, audio i video materijal, časopisi itd).

Nastava treba da se odvija u učionici, koja je opremljena kasetofonom i vizuelnim sredstvima (poster, plakati, geografske karte itd). Potrebna je i povremena upotreba računarske učionice u kojoj su računari umreženi i imaju izlaze za Internet.

Uprava škole u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke, Francuskim kulturnim centrom u Podgorici, nevladinim sektorom (Udruženje profesora francuskog jezika i ostali) i lokalnom upravom treba konstantno da radi na stvaranju pomenutih preduslova.

Pored udžbenika preporučenih i odobrenih od strane Ministarstva, nastavnici/e su slobodni/e da u nastavi koriste i druge metode i priručnike za ostvarivanje ciljeva predviđenih programom.

9.2. Didaktička literatura:

1. Auger, H.: *Jeux pour parler, jeux pour créer*, Clé International, Pariz, 1991.
2. Calbris, G.: *Gestes et communication*, Clé International, Pariz, 1991.
3. Champagné Muzar, C., Bourdages, J.: *Le point sur la phonétique*, Clé International, Pariz, 1993.
4. Cornaire, C.: *La compréhension orale*, Clé International, Pariz, 1998.
5. Cyr, P., Germain, C.: *Les stratégies d'apprentissage*, Clé International, Pariz, 1996.
6. Jacquet, J.: *Oral/Écrit, Lecture/écriture*, Clé International, Pariz, 1991.
7. Lancien, T.: *Le multimedia*, Clé International, Pariz, 1998.
8. Patrice, J.: *Activités ludiques*, Clé International, Pariz, 1998.
9. Tagliante, C.: *Classe de langue; Evaluation*, Clé International, Pariz, 1991.
10. Vigner, G.: *Enseigner le français comme langue seconde*, Clé International, Pariz, 2001.

Gramatike i rječnici:

1. Drašković, V.: *Gramatika za osnovnu školu*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1995.
2. Grevisse, M.: *Le Bon usage*, Duculot, Pariz, 1986.
3. Papić, M.: *Gramatika francuskog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1984.
1. Dictionnaires le Robert : *Dictionnaire du français*, Clé International , Pariz, 1999.
2. Dictionnaires le Robert : *Le Petit Robert, dictionnaire de la langue française*, Clé International , Pariz, 2000.
3. Drašković, Dr V.: *Francusko-srpskohrvatski frazeološki rečnik*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1990.
4. Jovanović, S. A. i saradnici: *Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom*, Prosveta, Beograd, 1991.
5. Jovanović, S. A. i saradnici: *Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik*, Prosveta, Beograd, 1991.
6. Putanec, V.: *Francusko-hrvatski ili srpski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1982.

10. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA

Nastavu francuskog jezika mogu izvoditi nastavnici/e koji/e su završili/e studije francuskog jezika i književnosti na Filološkom ili Filozofskom fakultetu u zemlji ili ukoliko posjeduju odgovarajuće diplome inostranih univerziteta, koje su prethodno nostrifikovane od strane nadležnih službi.